

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 52.036/3
van 2 oktober 2012

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van artikel 2*duodecies* van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2005 tot instelling van een bedrijfstoeslagregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden’

Op 13 september 2012 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van artikel 2*duodecies* van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2005 tot instelling van een bedrijfstoeslagregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en tot toepassing van de randvoorwaarden’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 2 oktober 2012. De kamer was samengesteld uit Jan SMETS, staatsraad, voorzitter, Bruno SEUTIN en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 oktober 2012.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Artikel 2*duodecies* van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2005 ‘tot instelling van een bedrijfstoeslagregeling en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers en de toepassing van de randvoorwaarden’ bevat een subsidieregeling met het oog op de instandhouding van het Piétrainras in de varkenssector. Die subsidieregeling is een specifieke steunmaatregeling ter uitvoering van artikel 68, lid 1, a), v), van verordening (EG) nr. 73/2009¹. Het ontworpen besluit strekt ertoe te voorzien in een controle- en sanctieregeling die voldoet aan artikel 69 van verordening (EG) nr. 1122/2009² (artikel 1, 4°) en bevat voorts een aantal technische aanpassingen van de subsidieregeling (artikel 1, 1° tot 3°).

3. Het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 28 maart 1975 ‘betreffende de handel in landbouw-, tuinbouw- en zeevisserijproducten’. Bij deze bepaling wordt de Koning (thans de Vlaamse Regering) gemachtigd om ten aanzien van de in die wet bedoelde producten alle maatregelen te nemen voor de uitvoering van de gemeenschappelijke ordeningen der markten, tot stand gebracht op grond van de artikelen 42 en 43 van het Verdrag ‘tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap’ (thans de artikelen 42 en 43 van het Verdrag ‘betreffende de werking van de Europese Unie’).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

AANHEF

4. In de aanhef moet melding worden gemaakt van het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor begroting, gegeven op 6 september 2012.

¹ Verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad van 19 januari 2009 ‘tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor regelingen inzake rechtstreekse steunverlening aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot vaststelling van bepaalde steunregelingen voor landbouwers, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1290/2005, (EG) nr. 247/2006, (EG) nr. 378/2007 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1782/2003’.

² Verordening (EG) nr. 1122/2009 van de Commissie van 30 november 2009 ‘tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad wat betreft de randvoorwaarden, de modulatie en het geïntegreerd beheers- en controlesysteem in het kader van de bij die verordening ingestelde regelingen inzake rechtstreekse steunverlening aan landbouwers en ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad wat betreft de randvoorwaarden in het kader van de steunregeling voor de wijnsector’.

Artikel 2

5. Bij artikel 2 van het ontwerp wordt aan het te nemen besluit terugwerkende kracht verleend tot 1 januari 2012.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is slechts onder bepaalde voorwaarden geoorloofd. Dat is het geval indien er voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast. Enkel indien de retroactiviteit van de betrokken bepalingen valt in te passen in één van de opgesomde gevallen, kan ze behouden blijven.

Wat betreft de technische aanpassingen bedoeld in artikel 1, 1° tot 3°, van het ontwerp, lijkt geen bezwaar te bestaan tegen de terugwerkende kracht.

Wat betreft de controle- en sanctieregeling bedoeld in artikel 1, 4°, van het ontwerp, verstrekte de gemachtigde de volgende verantwoording:

“De datum van inwerkingtreding, 1 januari 2012, is gerelateerd aan het ingaan van de steunmaatregel op die datum, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 maart 2012. Zoals aangegeven in nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij voorliggend besluit zijn bij die gelegenheid de administratieve verlagingen en uitsluitingen niet opgenomen in de steunregeling, een situatie waaraan voorliggend besluit wil aan tegemoetkomen. De regeling is noodzakelijk binnen het kader van de steunregel, aangezien de Europese verordening oplegt dat de lidstaat voorziet in verlagingen en uitsluitingen. [...] Eigen aan de steunmaatregel is dat de controles op het naleven van de voorwaarden pas mogelijk zijn op het einde van het jaar. Pas dan worden ook effectief verlagingen en/of uitsluitingen toegepast op de steunmaatregel. Er zijn dus op heden nog geen verlagingen of uitsluitingen opgelegd. Alle landbouwers die deelnemen aan de steunmaatregel zullen op een gelijke manier beoordeeld worden. De verlagingen en uitsluitingen zijn administratieve maatregelen die niet verder gaan dan de steunmaatregel zelf. Zodoende hebben deze maatregelen geen gevolgen dan buiten de steunregeling zelf.”

Indien, zoals de gemachtigde zelf betoogt, de controles op het naleven van de voorwaarden pas mogelijk zijn op het einde van het jaar, en aangezien de door het te nemen besluit te wijzigen subsidieregeling eerst op 1 januari 2012 in werking is getreden, ziet de Raad van State niet in waarom de terugwerkende kracht nodig is. De feiten die aanleiding kunnen geven tot sancties, kunnen immers pas blijken bij een controle die nog voor de eerste keer moet plaatsvinden. Ook de sancties hebben slechts uitwerking voor de toekomst.

Om die redenen moet de terugwerkende kracht beperkt worden tot de artikelen 1, 1° tot 3°, van het te nemen besluit. Men schrijve dan ook in artikel 2 van het ontwerp: “Artikel 1, 1° tot 3°, van dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2012.”

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Jan SMETS